

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПОВІТРЯНИХ СИЛ
імені ІВАНА КОЖЕДУБА

**НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ – ДЛЯ ЗАХИСТУ
ПОВІТРЯНОГО ПРОСТОРУ**

**ЧОТИРНАДЦЯТА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ХАРКІВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПОВІТРЯНИХ СИЛ
імені ІВАНА КОЖЕДУБА**

Тези доповідей

11 – 12 квітня 2018 року

Харків
2018

Чотирнадцята наукова конференція Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба "Новітні технології – для захисту повітряного простору": тези доповідей, 11 – 12 квітня 2018 року. – Х.: ХНУПС ім. І. Кожедуба, 2018. – 638 с.

Наведені тези пленарних та секційних доповідей за теоретичними та практичними результатами наукових досліджень і розробок, які виконані викладачами, науковими співробітниками, докторантами, ад'юнктами, аспірантами та іншими фахівцями органів військового управління, закладів, установ і підприємств України.

Для наукових, науково-педагогічних працівників, викладачів, докторантів, ад'юнктів, аспірантів, фахівців в галузі розвитку Збройних Сил, озброєння та військової техніки.

За достовірність викладених фактів, цитат та інших відомостей відповідальність несе автор.

Затверджено до друку вченою радою Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, протокол від 28 березня 2018 року № 3.

ЗМІСТ

Вступне слово Голови програмного комітету конференції командувача Повітряних Сил Збройних Сил України	5
Програмний комітет конференції.....	6
Організаційний комітет конференції	7
Пленарне засідання	10
Секція 1. Проблеми воєнного мистецтва, управління військами (силами) в сучасних війнах і конфліктах та при виконанні завдань АТО.....	23
Секція 2. Наукове супроводження створення єдиної автоматизованої системи управління та автоматизованої системи управління авіацією та ППО Збройних Сил України.....	57
Секція 3. Підготовка, бойове застосування частин (підрозділів) авіації та льотна експлуатація літальних апаратів	67
Секція 4. Створення, експлуатація та ремонт авіаційної техніки з урахуванням досвіду АТО.....	113
Секція 5. Комплекси і системи бортового обладнання військових літальних апаратів та авіаційне озброєння	139
Секція 6. Тактика зенітних ракетних військ, розвиток, експлуатація, ремонт та бойове застосування озброєння і військової техніки ЗРВ з урахуванням досвіду АТО.....	178
Секція 7. Тактика радіотехнічних військ, розвиток та бойове застосування радіоелектронної техніки РТВ. Особливості ведення радіолокаційної розвідки в зоні проведення АТО	214
Секція 8. Розвиток та особливості застосування засобів радіотехнічного забезпечення та зв'язку Повітряних Сил Збройних Сил України в АТО	246
Секція 9. Інформаційні технології управління військових організаційно-технічних систем, ергономіка та принципи прийняття рішень операторами АСУ	277
Секція 10. Розвиток озброєння, інформаційного забезпечення та способів застосування військ ППО Сухопутних військ Збройних Сил України. Протиповітряна оборона військ в зоні АТО.....	304
Секція 11. Розвиток тилового та технічного забезпечення Повітряних Сил Збройних Сил України на основі аналізу досвіду АТО	327
Секція 12. Актуальні питання розробки та бойового застосування високоточних засобів ураження з урахуванням досвіду АТО	356
Секція 13. Розвиток та застосування засобів розвідки та сил спеціальних операцій. Підвищення ефективності інформаційного забезпечення АТО	377

ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ОБОРОННОГО Й УДАРНОГО КОМПОНЕНТІВ ПОВІТРЯНИХ СИЛ ТА ЇХ РАЦІОНАЛЬНОГО СПІВВІДНОШЕННЯ

В.В. Герасименко, к.військ.н.

Національний університет оборони України ім. І. Черняхівського

Викладено методичні підходи визначення раціонального співвідношення бойового потенціалу оборонного й ударного компонентів угруповання авіації й зенітних ракетних військ при підвищенні ефективності Повітряних Сил (ПС), наведені результати дослідження залежності цього співвідношення від бойових спроможностей конфронтуючого угруповання противника. Реалізацією досліджень в області будівництва ПС і в процесі реформування повинен стати науково-методичний апарат, що дозволяє об'єктивно обґрунтувати бойовий склад і структуру угруповань різного рівня у ПС, у цілому, відповідно до завдань й економічних можливостей держави. Сутність визначення раціонального (збалансованого) складу угруповання військ (організаційної структури органів управління) полягає в знаходженні таких співвідношень між умовними компонентами (елементами), які забезпечують виконання бойових завдань по ефективності, не нижче заданої, при мінімальному кількісному складі цих умовних компонентів. При визначенні бойового складу угруповання військ умовними компонентами (елементами) можна вважати фактори, що впливають на ефективність виконання бойових завдань. Тому, завдання визначення раціонального складу угруповання військ можна віднести до завдань багатofакторного аналізу.

Аналіз розрахунків загальних втрат протидіючих сторін залежно від співвідношення бойових потенціалів оборонного й ударного компонентів угруповання дозволяє зробити висновки щодо обґрунтування бойового складу і структури угруповань різного рівня у відповідності до покладених завдань й економічних можливостей держави.

КОНЦЕПЦІЯ МЕЖВИДОВИХ СТАНДАРТОВ НАТО

В.И. Слюсар, д.т.н. проф.

Центральный научно-исследовательский институт ВВТ ВС Украины

Сокращение в 2017-2018 годах административной поддержки экспертной деятельности в рамках групп Конференции национальных директоров вооружений (CNAD), а также организационная интеграция процессов стандартизации в структуре Департамента оборонных инвестиций НАТО делает целесообразным создание по отдельным направлениям нового вида стандартов – межвидовых. Они должны включать в единый документ описание специфики использования того или иного стандарта НАТО в интересах сухопутных войск, военно-воздушных и военно-морских сил, например, в виде отдельных разделов или приложений. Как вариант часть стандартов может применяться без изменений во всех указанных видах войск, что также должно быть специально оговорено и одобрено группами CNAD.

Такой подход позволит избежать дублирования в стандартизации, гармонизирует использование стандартов в разных видах вооруженных сил, создаст условия для координации работы экспертных сообществ основных групп CNAD по родственным направлениям стандартизации. Примером может быть стандартизация протоколов передачи данных и управления беспилотных летательных аппаратов, безэкипажных наземных (UGV) и надводных (USV) платформ; стандартизация средств дополненной реальности для систем солдата, боевых машин, вертолетов; протоколов передачи данных на основе новых форм сигналов; методик испытаний бронезащиты транспортных средств, а также их скрытности в отношении средств разведки и т.п. Межвидовые стандарты следует рассматривать как важное средство реализации стратегии формирования системы систем стандартов (S3), предложенной автором на заседании CNAD в октябре 2017 г.

АНАЛІЗ ФАКТОРІВ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЗАСТОСУВАННЯ УГРУПОВАННЯ ПОВІТРЯНИХ СИЛ В СУЧАСНИХ ОПЕРАЦІЯХ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

*В.В. Тюрін, к.військ.н., доц.; О.А. Коршець, к.т.н.; І.С. Коренівська
Національний університет оборони України ім. І. Черняховського*

Динамічність сучасних військових операцій породжує величезну кількість чинників, вплив яких на хід і результат бойових дій часто стає неочевидним і підвищує ступінь невизначеності. Відповідно до системного підходу, угруповання ПС, як і будь яка складна система, створюється та застосовується під впливом ряду зовнішніх факторів, які визначають конкретні умови обстановки і внутрішніх факторів, що визначають характеристики протидіючих сторін.

Аналіз досвіду проведення АТО на сході України демонструє, що ефективність управління військами та зброєю є одним із вирішальних факторів на рівні з кількістю, якістю та тактико-технічними характеристиками ОВТ. При цьому, якість управління військами є не менш важливим фактором, ніж співвідношення засобів збройної боротьби. Крім того, на результати застосування угруповання ПС у сучасних операціях суттєво впливає рівень організації взаємодії, оскільки від нього залежить комплексність використання бойових спроможностей військ. На різні фактори з різним ступенем впливає невизначеність у діях противника, яка має різну природу.

У доповіді розглянуто основні фактори, які визначають найважливіші характеристики угруповання ПС. Зазвичай між вимогами до угруповання ПС і його характеристиками виникають протиріччя. Саме ця обставина дозволяє виявити проблему з визначенням оптимального складу сил і засобів, що залучаються до проведення операції в умовах обмежених економічних можливостей держави.

.....470	Самородов В.Б. 333	Симоненко О.В. 267
Рубанов В.О. 158	Санін А.Ф. 372	Симоненков В.М. 241
Рубльова Р.І. 539	Саутін О.О. 110 300
Рудаков С.М. 94 132	Симоненкова І.В. 300
Руденко Д.В. 482	Сафарова Г.М. 405	Сиромля Ю.П. 605
Руденко М.М. 396	Сафронов О.Ю. 118	Сиротенко А.М. 34
Рудковський О.М. 465	Сачук І.І. 184	Сиротенко С.Б. 556
..... 478 185	Сисоєв С.В. 110
..... 579	Сашук І.М. 482	Ситник Д.С. 116
Рудніченко С.В. 174	Свида І.Ю. 34	Ситник Ю.Б. 87
Русіло П.О. 137	Свистунов Д.Ю. 226	Сідін Е.Ф. 88
Рябокони Є.О. 310	Світличний О.В. 503	Сідоров Д.О. 185
Рябуха Ю.О. 334	Северілов А.В. 262	Сідченко С.О. 385
Рязанцев С.С. 319	Севостьянов Ю.В. 145	Сідченко С.О. 538
Ряполов Є.І. 207	Селєзньов С.В. 190	Сілков В.І. 133
..... 237	Селєзньов С.Є. 61	Сімонов С.І. 61
Ряполов І.Є. 192	Семененко Л.М. 549	Сімохін В.В. 152
..... 237	Семененко О.М. 542	Сіненко Д.В. 70
..... 238 549 96
Ряшин В.В. 130	Семенов С.С. 545	Сіренко А.В. 504
..... 131	Семеняк Р.П. 243	Сірик Ю.А. 442
С	Семеняк Є.В. 315	Сісков О.В. 57
Саввова Н.В. 522	Семеренко Ю.О. 285 60
Савельєв А.Є. 488	Семібаламут К.М. 244 77
..... 490	Семіволков О.О. 123	Сіяно О.В. 571
Савицька А.П. 615	Сергієв С.В. 370	Скарнович Ю.В. 253
Савін В.І. 485	Сердюк О.В. 234 260
Савран В.О. 270	Серєда В.А. 370	Скиба О.О. 490
Савченко Д.В. 339	Серєденко М.М. 53	Скиданова А.В. 533
Савченко М.П. 197 421	Скопінцев О.А. 358
Савченко О.І. 98	Серєдюк Є.В. 81	Скоренький П.Е. 113
Савченков Б.В. 336	Сероклин Є.В. 157	Скорик А.Б. 205
Садовий К.В. 222	Северінов О.В. 288	Скороход С.В. 312
..... 231	Сивашенко С.І. 253 378
Сай В.М. 370 260	Слабунов С.О. 445
Сай С.М. 370	Сивик О.Б. 114	Слабунова Н.В. 445
Салашний К.М. 282	Сидоренко Д.С. 231	Сліпченко В.В. 133
Салій А.Г. 576	Сидоренко Л.В. 541	Слободянюк В.В. 262
Салій І.Ю. 576	Сидоренко Р.Г. 412 268
Сальник О.В. 38 414	Слонов М.Ю. 396
Саміленко М.М. 68 415	Слюсар В.И. 46
Саміленко С.М. 423 418 55
Самойленко О.В. 291	Сидоров В.В. 222	Слюсаренко М.О. 212
Самокіш А.В. 290	Силаєв О.І. 406	Слюсарєв М.Ф. 148

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ – ДЛЯ ЗАХИСТУ
ПОВІТРЯНОГО ПРОСТОРУ**

ЧОТИРНАДЦЯТА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ПОВІТРЯНИХ СИЛ імені ІВАНА КОЖЕДУБА

Відповідальний за випуск *Г.В. Певцов*

Комп'ютерна верстка *М.В. Дудко, О.В. Беспалько*

Комп'ютерний дизайн обкладинки *О.А. Усачова*

Техн. редактор *М.В. Дудко*

Формат 60 × 84/16

Коректор *Н.К. Гур'єва*

Ум.-друк. арк. – 37,08

Підписано до друку 28.03.2018

Ціна договірна Тираж 700 пр. Зам. 0328-18

Видавництво Харківського національного університету

Повітряних Сил імені Івана Кожедуба

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5370 від 30.06.2017 р.

Адреса видавництва: 61023, Харків-23, вул. Сумська, 77/79